

FÖRVALTNINGSRÄTTEN**I FALUN**

Handläggare:
förvaltningsrättsnotarien
Johanna Edner

DOM

2010-04-28

Meddelad i
Gävle

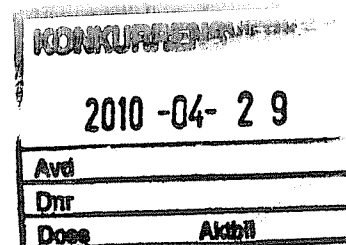
Mål nr
2584-10 E
Rotel 10

SÖKANDE

F Forum Fastighetsekonomi AB, 556426-1765
Box 7044
103 86 Stockholm

MOTPART

Lantmäteriet
801 82 Gävle

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förordnar att Lantmäteriets upphandling "Fastighetsvärderingstjänster", diarienummer 104-2009/3064, i den delen det avser skogsvärdering område I, II, IV, V och VI ska rättas på så sätt att ny utvärdering ska genomföras, varvid Skogsstyrelsens anbud ska förkastas.

Dok.Id 3272

Postadress
Box 1093
S-801 35 Gävle

Besöksadress
Lantmäterigatan 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se

Telefax
023-383 00 90

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND

Lantmäteriet inbjöd enligt anbudsförfrågan den 16 december 2009 leverantörer att lämna anbud i en upphandling avseende ”Fastighetsvärderingstjänster”, diarienummer 104-2009/3064 (nedan benämnt upphandlingen). Av anbudsförfrågan framgår att Lantmäteriet ska teckna ramavtal för avrop av fastighetsvärderingstjänster och att upphandlingen omfattar tätortsvärdering, lantbruksvärdering och skogsvärdering. Vidare framgår att avtalen uppdelas på åtta olika geografiska områden och att upphandlingen genomförs som ett öppet förfarande.

Av tilldelningsbeslut, meddelat den 2 mars 2010, framgår att Skogsstyrelsen är högst rangordnad som leverantör inom skogsvärdering för samtliga åtta geografiska områden.

YRKANDE OCH GRUNDER M.M.

F Forum Fastighetsekonomi AB (nedan bolaget) – som lämnat anbud men som inte rangordnats högst som leverantör inom skogsvärdering för något geografiskt område – ansöker om överprövning av upphandlingen och åberopar till stöd härför i målet ingivna handlingar samt tillägger bl.a. följande. Bolaget hänvisar till de grunder som Svefa AB anfört som skäl för att upphandlingen ska rättas i förvaltningsrättens mål nr 2515-10. I likhet med Svefa AB anser bolaget att prövningen om Skogsstyrelsen har värderare som uppfyller kravet på specialistkompetens ska baseras på förhållanden vid anbudsprövningen. – Svefa AB har i förvaltningsrättens mål nr 2515-10 anfört bl.a. följande till stöd för sin ansökan om överprövning. Det anbud som lämnats av Skogsstyrelsen uppfyller inte upphandlingens s.k. skallkrav. I punkten 6.2 i anbudsförfrågan anges följande: Krav på kompetens: Anbudsgivare skall kunna tillhandahålla värderare med både specialistkompetens och allmän kompetens för samtliga i anbudet ingående fastighetsvärderingstjänster. Anbudet skall verifiera att värderare som avses utföra uppdragen uppfyller enligt nedan nämnda krav på specialistkompetens respektive allmän kompetens.

Krav specialistkompetens: Generell auktorisation eller auktorisation avseende lantbruksfastigheter enligt Samfundet för fastighetsvärderings, SFF:s regelverk. Bifoga diplom eller annat bevis på auktorisation. Svefa AB anser att det framgår att ett anbud måste innehålla diplom eller annat bevis på auktorisation för att anbudet ska anses verifiera att värderaren uppfyller kraven för specialistkompetens. Skrivelsen ”uppfyller” används för att markera att det är den kompetens som finns vid anbudsprövningen som är avgörande för anbudets giltighet och prövning. Svefa AB anser att Skogsstyrelsens anbud inte verifierar att värderarna uppfyller i upphandlingen ställda krav. Svefa AB anser att Skogsstyrelsens anbud tydligt anger att organisationen i nuläget inte uppfyller de skullkrav som anges för leverantörer av fastighetsvärderingstjänster.

Lantmäteriet bestrider bifall till bolagets ansökan om överprövning och anför bl.a. följande till stöd härför. Lantmäteriet har vid upphandlingen inte brutit mot LOU eller principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Lantmäteriet har inte avvikit från de i anbudsförfrågans angivna förutsättningar och upphandlingen har i samtliga avseenden genomförts med iakttagande av upphandlingsrätten. Av Skogsstyrelsens anbud framgår att två av de offererade konsulterna har den utbildning och erfarenhet som motsvarar kravet på specialistkompetens. Den formella auktorisationen har påbörjats och kommer att vara avslutad innan avtalet börjar gälla. Därmed är det säkerställt att denna anbudsgivare kan tillhandahålla den efterfrågade kompetensen från avtalets start, vilket även kommer att verifieras av Lantmäteriet innan något avrop görs från detta avtal. Avtalet och dess konstruktion, som är en del av upphandlingen, innebär att leverantörerna löpande under avtalsperioden äger rätt att byta ut enskilda konsulter efter kompetensprövning från Lantmäteriets sida. I de fall en avtalsleverantör inte förmår upprätthålla avtalad kompetens äger Lantmäteriet rätt att häva avtalet. Sålunda är även fallet med Skogsstyrelsen. Kan inte Skogsstyrelsen påvisa att offererade konsulter uppfyller kraven i upphandlingen vid avtalets start så kommer avtalet att hävas.

Bolaget har i yttrande häröver anfört bl.a. följande. Av anbudsförfrågan framgår att kravet på specialistkompetens är att konsulterna är auktoriserade enligt SFF:s (numera namnändrad till ASPECT) regelverk samt att bevis ska bifogas i form av diplom etc. Det räcker således inte att konsulterna uppfyller de krav ASPECT ställer för auktorisation. I så fall skulle detta ha angivits. Auktorisation av ASPECT går till på så sätt att man ansöker och styrelsen prövar ansökan mot reglerna. Lantmäteriet anger i sitt yttrande att den ”formella auktorisationen” för två av Skogsstyrelsens konsulter har påbörjats. Det är således ASPECT som prövar om kraven på auktorisationen är uppfyllda. Detta är inte enbart formalia utan en faktisk prövning som enbart kan göras av ASPECT och inte av Lantmäteriet. Av Skogsstyrelsens anbud framgår (s.18) att för de två personer som anges som specialister har ansökan om auktorisation ingivits och beräknas slutföras innan den 1 april 2010. Av i målet ingivet e-post meddelande från Lennart Stark på ASPECT: s kansli framgår att dessa personers ansökan har avslagits. För att komma ifråga som konsult krävs enligt anbudsförfrågan att företaget har personer som uppfyller kraven för specialistkompetens inom respektive region samt värderingstyp. Skogsstyrelsen uppfyller inte detta krav och deras offert borde därför, i likhet med Göteborgs Värderingsinstitut vad gäller lantbruksvärdering, inte ha gått vidare till utvärdering. För det fall att förvaltningsrätten trots vad som anförts ovan kommer fram till att Skogsstyrelsens två angivna konsulter uppfyller kraven för specialistkompetens, så yrkas att anbudet enbart bör accepteras inom den region dessa konsulter är verksamma. Det är inte rimligt att acceptera att dessa två har tillräckligt med erfarenhet och arbetar inom samtliga de regioner som offerten omfattar.

Lantmäteriet har härefter i yttrande anfört bl.a. följande. Som framgår av Lantmäteriets tidigare yttrande så innehåller Skogsstyrelsens anbud två offererade konsulter som innehar den utbildning och erfarenhet som motsvarar kravet på specialistkompetens. Den formella auktorisationen har

påbörjats och kommer att vara avslutad innan avtalet börjar gälla. Därmed är det säkerställt att anbudsgivaren kan tillhandahålla den efterfrågade kompetensen från avtalsstart, vilket även kommer att kontrolleras av Lantmäteriet innan något avrop görs.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 16 kap. 2 § LOU i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning i målet utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot LOU.

Bolaget gör i målet bl.a. gällande att Skogsstyrelsens anbud inte uppfyller skullkravet i punkten 6.2 i anbudsförfrågan om att värderare med specialistkompetens ska vara auktoriserade enligt SFF:s regelverk. Lantmäteriet har invänt att två av Skogsstyrelsens offererade konsulter har utbildning och erfarenhet som motsvarar kravet på specialistkompetens samt att formell auktorisation har påbörjats och att den kommer att vara avslutad innan avtalet börjar gälla. Enligt Lantmäteriet är det därmed säkerställt att Skogsstyrelsen kan tillhandahålla den efterfrågade kompetensen från avtalets start. Bolaget har obesträtt uppgett att för de två personer som anges som specialister i Skogsstyrelsens anbud har ansökan om auktorisation avslagits.

Av anbudsförfrågan framgår att anbuden bedöms i tre steg och att anbudet måste klara kraven i respektive steg för att gå vidare till nästa steg (punkten 4). Steg 2 har rubricerats som ”Prövning (krav på tjänsten)” och avhandlas under punkten 6 i anbudsförfrågan. Av punkten 6.2 framgår bl.a. följande under rubriken ”Krav på kompetens”. Anbudsgivare skall kunna tillhandahålla värderare med både specialistkompetens och allmän kompetens för samtliga i anbudet ingående fastighetsvärderingstjänster. Anbudet skall verifiera att värderare som avses utföra uppdraget uppfyller enligt nedan nämnda krav på specialistkompetens respektive allmän kompetens. Krav på specialistkompetens: Generell auktorisation eller auktorisation avseende lantbruksfastigheter enligt Samfundet för fastighetsvärderings, SFF:s regelverk. Bifoga diplom eller annat bevis på auktorisation.

Av Lantmäteriets anbudsprövning av kriteriet kompetens anges följande avseende om Skogsstyrelsen uppfyller krav på specialistkompetens. Auktorisation som lantbruksvärderare från den 1 april 2010. Lantmäteriet har i målet ingett del av Skogsstyrelsens offert varav framgår bl.a. följande angående kompetens. Två personer uppfyller motsvarande krav för specialistkompetens för lantbruksvärdering. Auktorisationsansökan är påbörjad och beräknas vara klar innan avtalskrivande. Övriga i ansökan uppfyller krav för allmän kompetens inom område 3 Skogsvärdering.

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndighet bl.a. behandla leverantörer på ett likvärdigt sätt. Detta innebär att en upphandlande myndighet som regel inte får frångå ett uppställt skallkrav. I förevarande upphandling är det fråga om skallkrav på auktorisation enligt SFF:s regelverk. Bolaget har obesträtt uppgett att de två personer som anges som specialister i Skogsstyrelsens anbud fått sina ansökningar om auktorisation avslagna. Lantmäteriet har i målet inte anfört några närmare omständighet som medför att det trots detta ändå kan antas att Skogsstyrelsen uppfyller skallkravet på specialistkompetens.

Vid nu angivna förhållanden finner förvaltningsrätten att det aktuella skallkravet inte är uppfyllt och att det inte kan antas vara uppfyllt senast vid tiden för avtalsstart. Genom att anta Skogsstyrelsens anbud trots att detta inte uppfyllt skallkravet har Lantmäteriet brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Bolaget har härigenom riskerat att lida skada varför det föreligger grund för ingripande enligt LOU. Vad avser skogsvärdering är bolaget rangordnat i område I, II, IV, V och VI och det är följaktligen i dessa delar som grund för ingripande föreligger. Ansökan om överprövning ska sålunda bifallas och upphandlingen i den delen det avser skogsvärdering område I, II, IV, V och VI ska rättas på så sätt att utvärderingen av anbuderna ska ske utan beaktande av Skogsstyrelsens anbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c).

Marcus Edelgård
förvaltningsrättsfiskal

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.